

LUARE DE POZIȚIE: DECALOG PENTRU SUSTENABILITATEA BIOMASEI FORESTIERE

October 2020

Pădurile sunt de neînlocuit pentru protecția biodiversității și a climei; ele stau la baza vieții pentru oameni, animale și plante.

Cu toate acestea, ecosistemele forestiere globale sunt amenințate grav. Există multe motive pentru aceasta - de la tăierea ilegală la extinderea terenurilor agricole ori la cerințele ridicate de materii prime ale industriei de celuloză și hârtie. În consecință, pădurile sunt tăiate, utilizate în exces sau transformate în plantații de cherestea monoculturale.

Acum, pădurile sunt supuse unei presiuni suplimentare în numele protecției climatice. Motivul este decizia greșită a UE de a considera arderea lemnului ca fiind neutră din punct de vedere climatic.

Acest fapt oferă Statelor Membre ale UE posibilitatea de a subvenționa biomasa lemnoasă pentru producerea de electricitate și căldură și de a o considera măsură de protecție a climei.

Acum este de temut că utilizarea energetică a biomasei lemnului pe scară largă va fi promovată și în România.

Utilizarea biomasei lemnoase drept combustibil pentru producerea de energie este considerată problematică din următoarele motive:

1. Contrar părerii populare, arderea lemnului **nu este neutră** din punct de vedere climatic. Utilizarea energetică a lemnului contribuie semnificativ la efectul de seră. Timpul necesar pădurilor pentru a reabsorbi emisiile de carbon din utilizarea energetică a lemnului se poate ridica la multe decenii. În același timp, o utilizare mai intensivă reduce capacitatea pădurilor de a sechestra carbonul pe termen lung. În plus, arderea lemnului produce mai mult CO₂ pe unitate de energie decât arderea combustibililor fosili.
2. Pentru a-și îndeplini cerințele privind materiile prime pentru centralele electrice care funcționează pe biomasă lemnoasă, operatorii la nivel global sunt într-o **căutare avidă de material bun de ars**. Organizații de mediu din SUA, România sau statele baltice trag deja semnalul de alarmă deoarece pădurile de acolo ar putea ajunge combustibili în centralele electrice occidentale.
3. **Cererea crescută pentru lemn** nu este o veste bună pentru pădurile României. Creșterea cotelor de de tăiere, la care se adaugă piața neagră a lemnului, ar slăbi și mai mult ecosistemele forestiere locale și ar afecta funcțiile lor privind protecția climei și a biodiversității. În același timp, lemnul mort lipsește ca element structural important pentru biodiversitate, disponibilitatea nutrienților și formarea humusului. Ar trebui să lăsăm mult mai mult lemn în pădure pentru protecția climei și a speciilor.

4. Arderea biomasei lemnoase contrazice, de asemenea **principiul utilizării în cascadă**, recomandat de Comisia Europeană ¹. Conform acestui principiu, lemnul ar trebui folosit mai întâi ca material în produsele de lungă durată și ars pentru producția de energie doar la sfârșitul ciclului de viață respectiv.

5. Utilizarea biomasei lemnoase este posibilă numai cu **finanțare publică masivă**. Investitorii din toate țările europene speculează deja posibilitatea unui sprijin public generos (bazat pe Directiva privind Energia Regenerabilă și pe Regulamentul Acțiunii Climatice) pentru utilizarea biomasei în producția de energie.

6. În acest context, **certIFICATELE DE SUSTENABILITATE PENTRU BIOMASĂ** nu sunt adecvate pentru a contracara în mod adecvat efectele negative ale arderii biomasei lemnoase. Chiar dacă lemnul este durabil, biomasa forestieră tot este arsă și contribuie la creșterea conținutului de CO₂ în atmosferă. În plus, certificatele nu împiedică continuarea și extinderea acestei producții de energie nesustenabilă.

7. Este necesară **eliminarea subvențiilor** și a stimulentei pentru utilizarea lemnului comercializabil și a trunchiurilor ori buturugilor. Resturile de recoltă mai puțin grosiere, cum ar fi vârfurile și ramurile, ar trebui să rămână eligibile pentru acestea, dar numai dacă se utilizează în instalații care utilizează cogenerare de înalt randament.

8. Asigurarea faptului că **deșeurile și reziduurile beneficiază de subvenții** sau de stimulente dacă nu au utilizări alternative semnificative: rumeguș, coajă, crustă.

9. Soluții pentru nevoile de energie termică trebuie să fie **locale** și să implice comunitățile; investiții în tehnologii durabile de utilizare a biomasei din agricultură și reziduuri din silvicultură prin utilizarea lor locală și nu industrială.

10. Statul trebuie să sprijine tranziția de la sectorul tradițional de combustibil de lemn spre **tehnologii non-fosile, ecologice**, și mai eficiente din punct de vedere energetic.

”

Trebuie să adaptăm silvicultura la limitele planetare și să ne ocupăm cu mare grijă de materia primă cea mai valoroasă - lemnul. Arderea directă este cea mai proastă soluție. Liderii politici la nivel european și național ar trebui, prin urmare, să oprească extinderea exploatării pădurilor pentru producerea de energie din biomasă și să nu risipească banul public pe această falsă protecție climatică.

Asociația 2CELSIUS

Raul Cazan, raul@2Celsius.org

Mihai Stoica, mihai@2Celsius.org

2Celsius.org

¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9b823034-ebad-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-ro/format-PDF>